

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-09-24 Nr. (25.8-01)-6K-1805102

Kopija
Užsienio reikalų ministerijai

DĖL EKONOMIKOS IR FINANSŲ REIKALŲ TARYBOS SUSITIKIMO

Teikiame Lietuvos Respublikos pozicijas dėl klausimų, kurie bus svarstomi š. m. spalio 2 d. vykstančiame Ekonomikos ir finansų reikalų (ECOFIN) tarybos posėdyje.

PRIDEDAMA.

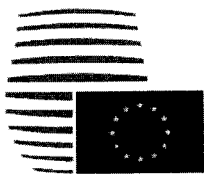
1. Š. m. spalio 2 d. ECOFIN darbotvarkė, 2 lapai;
2. Pažyma dėl spalio 2 d. ECOFIN tarybos susitikime svarstomų klausimų, 8 lapai;
3. Siūlomas Vyriausybės sprendimo projektas dėl ECOFIN tarybos susitikime svarstomų klausimų, 1 lapas.

Finansų ministras

Vilius Šapoka

Audronė Pavlovičienė, (8 5) 2390 148, el. p.: audrone.pavloviciene@finmin.lt

ECOFIN_Raštas

Europos Sąjungos Taryba
Generalinis sekretoriatas

Briuselis, 2018 m. rugsėjo 17 d.

CM 4303/18
OJ CONS
ECOFIN

PRANEŠIMAS APIE POSĖDĮ IR PRELIMINARI DARBOTVARKĘ

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA
(Ekonomikos ir finansų reikalai)

ECCL, Liuksemburgas

2018 m. spalio 2 d. (10.00 val.)

Darbotvarkės priėmimas

(galimas) A punktų patvirtinimas

- a) Ne teisėkūros procedūros punktų sąrašas
- b) Teisėkūros procedūros punktų sąrašas (viešas svarstymas pagal Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 8 dalį)

Teisėkūros procedūra priimamų aktų svarstymas

(Viešas svarstymas pagal Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 8 dalį)

(galimas) PVM. Greitas sprendimas

- a) Direktyva dėl tam tikrų PVM sistemos taisyklių suderinimo ir supaprastinimo ir valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo galutinės sistemos nustatymo **SC**
- b) Reglamentas dėl tam tikrų sandorių Bendrijos viduje neapmokestinimo PVM **SC**
- c) Reglamentas dėl patvirtinto apmokestinamojo asmens **SC**

Bendras požiūris

(galimas) PVM. Bendrasis atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas (prekės ir paslaugos)

Bendras požiūris

SC

(galimas) PVM. E. leidiniai

Politinis susitarimas

SC

Priežiūra kovos su pinigų plovimu srityje ir prudencinė priežiūra
Iš dalies pakeistas pasiūlymas dėl reglamento ir komunikatas dėl
Sąjungos finansų įstaigų prudencinės priežiūros ir priežiūros kovos su
pinigų plovimu srityje sistemos stiprinimo
Komisijos pranešimas

Kiti klausimai
Esami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų finansinių
paslaugų srityje
Pirmininkaujančios valstybės narės informacija

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

2018 m. Europos semestras. Įgyta patirtis
Pasikeitimas nuomonėmis

Pasirengimas tarptautiniams susitikimams, įvyksiantiems spalio mėn.
Balyje (Indonezija)

- a) Įgaliojimai, skirti G 20 susitikimui
- b) Pareiškimas Tarptautiniam pinigų ir finansų komitetui
Patvirtinimas

Kiti klausimai
Teisės aktų finansinių paslaugų srityje įgyvendinimo padėtis
Komisijos informacija

o

o o

p.m.

2018 m. spalio 1 d., pirmadienis

15.00 val. Euro grupė

16.30 val. (dar nepatvirtinta) Įtraukus Euro grupės susitikimas

2018 m. spalio 2 d., antradienis

09.00 val. Pusryčiai

-
- ☒ Pirmasis svarstymas
 - ☒ Speciali teisėkūros procedūra
 - ☒ Komisijos pasiūlymu grindžiamas punktas

NB. Prašom kuo skubiau Protokolo tarnybai nusiųsti šiame posėdyje dalyvausiančių asmenų
sąrašą el. pašto adresu protocole.participants@consilium.europa.eu.

PAŽYMA

Dėl š. m. spalio 2 d. Ekonomikos ir finansų reikalų (ECOFIN) taryboje svarstomų klausimų

PVM esamos sistemos patobulinimas (*bendrasis požiūris*)

Klausimo esmė. 2016 m. balandžio 7 d. Europos Komisija (toliau - EK) priėmė PVM veiksmų planą „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas spręsti“ (toliau – PVM veiksmų planas), kuriame išreiškė, be kita ko, ketinimą pateikti teisinį pasiūlymą dėl galutinės PVM sistemos, skirtos ES valstybių narių tarpusavio prekybai ir pagrįstos apmokestinimo prekių paskirties valstybėje narėje principu, sukūrimo. Šis pasiūlymas buvo įtrauktas į 2017 m. EK darbo programą.

2016 m. gegužės 25 d. išvadose Taryba priėmė domėn EK PVM veiksmų plane pateiktą ketinimą. Be to, Taryba pakartojo savo požiūrį, jog principas, kad „apmokestinama prekių tiekimo ar paslaugų teikimo kilmės valstybėje narėje“ turėtų būti pakeistas „apmokestinimo paskirties valstybėje narėje“ principu. Europos Parlamentas taip pat palankiai įvertino šį Komisijos ketinimą.

Be to, 2016 m. lapkričio 8 d. išvadose Taryba nurodė, kad, EK tęsiant darbą, susijusį su ES vidaus prekybai skirta galutine PVM sistema, reikėtų patobulinti esamą PVM sistemą keturiuose srityse: (i) PVM mokėtojo kodas, (ii) grandininiai sandoriai, (iii) konsignacinė prekyba, (iv) tiekimo Bendrijos viduje įrodymas.

Atsižvelgiant į tai, 2017 m. spalio 4 d. EK pateikė šiuo metu galiojančios Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau - PVM direktyva), Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 282/2011, kuriuo nustatomos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos įgyvendinimo priemonės (toliau - Įgyvendinamasis reglamentas) ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 904/2010 dėl administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčio srityje (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 904/2010) pakeitimus. Paskutinis Pirmininkaujančios valstybės kompromisas, pateiktas 2018 m. birželio 22 d. ECOFIN Tarybai, siekiant bendrojo požiūrio, apėmė šiuos aspektus:

1. Įsigaliojimas numatomas nuo 2020 m. sausio 1 d. (pirminiame EK pasiūlyme buvo 2019 m. sausio 1 d.).
2. Esamų PVM taisyklių patobulimus (angl., *quick fixes*), kuriuos pasiūlė verslo subjektai ir ES VN, tokius kaip:

(i) prekių tiekimo į kitas ES VN atleidimui nuo PVM nustatoma esminė sąlyga, kad pirkėjas būtų registruotas PVM mokėtoju kitoje ES VN. Kartu, atsižvelgiant į Tarybos netiesioginių mokesčių darbo grupėje išsakytus ES VN pastebėjimus, PVM direktyvos 138 straipsnis papildomas 1a dalimi, pagal kurią prekių tiekimo į kitas ES VN atleidimas nuo PVM netaikomas tuo atveju, jei tiekėjas neįvykdė prievolės pateikti *recapitulative statement* (prekių ir paslaugų tiekimo į ES VN ataskaitą), nebent tiekėjas gali įrodyti, kad prievolės neatlikimas įvyko per klaidą arba dėl ne nuo jo priklausančių priežasčių (t. y., kad tiekėjas veikė *in a good faith*).

(ii) supaprastinimai grandininių prekių pardavimo sandorių (angl., *chain transactions*) atvejais, t. y. patikslinama, kuris asmuo atliko neapmokestinamą prekių tiekimą ES viduje, tais atvejais kai prekės fiziškai gabenamos iš pirmojo pardavėjo galutiniam pirkėjui. Atsižvelgiant į Tarybos netiesioginių mokesčių darbo grupėje Vokietijos, Austrijos ir Vengrijos pateiktą pasiūlymą bei daugumos ES VN išsakytą pritarimą, ši nuostata PVM direktyvoje įvedama naujame 36a straipsnyje (pakeičia pradinį EK siūlytą 138a straipsnį). Kartu, siekiant nesukurti kliūčių EK planuojamam pateikti pasiūlymui dėl Įgyvendinamojo Reglamento dėl 2017 m. gruodžio 5 d. priimtos PVM direktyvos dėl e-komercijos, 36a straipsnis papildytas 4 dalimi, kuria nurodoma, kad šis straipsnis netaikomas sandoriams, įvardintiems 14a straipsnyje (14a straipsnis atsirado su minėta PVM direktyva dėl e-komercijos (turėtų įsigalioti nuo 2021 m. sausio 1 d.) ir yra susijęs su prekių tiekimo atsakomybės perkėlimu el. platformoms).

(iii) PVM palengvinimai konsignacinei (angl., *call of stock*) prekybai tarp ES VN, kai būtų laikoma, kad tiekėjas atliko tik vieną nuo PVM atleistą tiekimą į kitą (pirkėjo) VN ir neprivalėtų joje registruotis PVM mokėtoju. Konsignacinė prekyba – tai tokia prekybos sistema, pagal kurią vienoje ES VN įsikūręs tiekėjas perduoda prekes, neperduodamas jų nuosavybės, į sandėlį asmeniui (žinomam iš anksto) kitoje ES VN, kuris turi teisę jas pasiimti – šiuo metu laikoma, kad tiekėjas atliko 2 tiekimus - nuo PVM atleistą tiekimą į kitą ES VN bei antrą tiekimą pirkėjo valstybėje, dėl ko jis privalo registruotis joje PVM mokėtoju.

Paskutiniame kompromise įtrauktos naujos nuostatos Reglamente (ES) Nr. 904/2010, kurių esmė - užtikrinti, kad ES VN, kuriose prekės yra laikomos konsignacinės prekybos pagrindais, per VIES¹ būtų informuotos ne tik apie tai, kad apmokestinamasis asmuo gavo prekes parduodamas konsignacinės prekybos pagrindais, bet ir gautų prieigą prie informacijos apie tai, kas išsiuntė prekes ir iš kurios VN jos atvyko. Taip pat papildoma nuostatomis, pagal kurias Eurofisc² pareigūnai turės galimybę susipažinti su duomenimis apie prekių tiekimus konsignacinės prekybos pagrindais ES, kai tai bus būtina tiriant įtariamą sukčiavimą arba siekiant aptikti sukčiavimą.

(iv) suvienodintos bendros įrodymų, kad prekės buvo išgabentos iš vienos ES valstybės narės į kitą, pateikimo taisyklės (Įgyvendinamojo reglamento pakeitimas).

(v) siūlymas suteikti galimybę VN pasirinkti leisti neapmokestinti nepriklausomų grupių tiekimų savo nariams (angl. *cost-sharing*). Šis neapmokestinimas apimtų asmenis, vykdančius visą PVM neapmokestinamą, įskaitant ir finansinių ar draudimo paslaugų tiekimus, veiklą (šiuo metu pagal naujausią ESTT išaiškinimą leidžiama neapmokestinti tik tų nepriklausomų grupių, kurios užsiima PVM neapmokestinama visuomenei naudinga veikla, tiekimų). Kartu šis straipsnis papildytas 2 dalimi, pagal kurią šis pasirinktinis atleidimas galiotų tik toje ES VN teritorijoje (kurioje leidžiamas neapmokestinimas) įsisteigusioms nepriklausomoms grupėms.

Aukščiau įvardinti trumpojo laikotarpio PVM direktyvos ir Įgyvendinamojo reglamento pakeitimų siūlymai skirti patobulinti dabar galiojančias PVM apmokestinimo taisykles, kol nebus sutarta ir neįsigalios galutinė PVM sistema.

Atsižvelgiant į ES VN išsakytus nuogastavimus dėl 402 straipsnio, kurio esmė nustatyti pagrindinius įmonių ES vidaus prekybai skirtos galutinės PVM sistemos ramsčius, grindžiamus apmokestinimu PVM prekių tiekimo ar paslaugų teikimo paskirties ES VN, principu, kuomet prievolė mokėti PVM, taikant tos valstybės PVM tarifą, tenka tiekėjui, paskutiniame pirmininkaujančios Bulgarijos kompromise 402 straipsnio (ir su juo susijusių kompromiso dalių) neliko. VN ankstesnių diskusijų metu ragino šiame pasiūlyme nenustatyti gairių, kurios po to galėtų neleisti diskutuoti dėl konkrečių galutinės sistemos nuostatų. Be to, nėra aiškaus supratimo, kaip ES VN toliau galės taikyti esamus nukrypimus dėl sumažintų PVM tarifų, jeigu toks 402 straipsnis būtų priimtas, (šio straipsnio 2 dalis nurodė, kad kol neįsigalios visi techniniai galutinės PVM sistemos elementai, tol šiuo metu ES VN turimos nuokrypos, susijusios su sumažintais tarifais ar atleidimais, lieka galioti).

Galiausiai pažymėtina, kad 2018 m. gegužės 25 d. EK pateikė detalų galutinės PVM sistemos pasiūlymą, kuriame plačiau išdėstytos išsamios techninės nuostatos, susijusios su faktiniu pagrindinių principų įgyvendinimu (pvz., bendra (vieno langelio) registravimo sistema mokesčio deklaravimui, mokėjimui ir atskaitai).

Atkreiptinas dėmesys, kad po ilgų diskusijų Tarybos techninio lygio ir Aukšto lygio darbo grupėse šiame etape nuspręsta atsisakyti nustatyti patvirtinto apmokestinamojo asmens (angl., *certified taxable person*; toliau - CTP) kategoriją.

2018 m. birželio 22 d. ECOFIN Tarybos posėdyje šiuo klausimu nebuvo pasiektas bendras požiūris, pagrindinė priežastis – nesutariama dėl penktojo *quick fix* dėl *cost-sharing* įkėlimo į Pasiūlymą. Komisija ir dalis ES valstybių narių pasisakė prieš šio *quick fix* įkėlimą į Pasiūlymą, kitos ES VN nesutiko pritarti Pasiūlymui be šio *quick fix*.

¹ VIES - su PVM susijusios informacijos mainų sistema tarp valstybių narių.

² Eurofisc - greito keitimosi tiksline informacija tarp valstybių narių tinklas.

Po 2018 m. birželio 22 d. ECOFIN Tarybos posėdžio ES Tarybai pirmininkaujanti Austrija 2018 m. rugsėjo 17 d. organizavo Mokesčių atašė posėdį, į kurio darbotvarkę be kitų klausimų buvo įtrauktas ir šis Pasiūlymas, tačiau ES VN pozicijos po minėto ECOFIN Tarybos posėdžio nepasikeitė. 2018 m. spalio 2 d. ECOFIN Tarybos posėdyje dėl šio Pasiūlymo planuojama siekti bendrojo požiūrio. **Lietuvos pozicija.** Siūloma pritarti kompromisiniam pasiūlymui.

Bendrasis atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas (bendrasis požiūris)

Klausimo esmė. EK, atsižvelgdama į poreikį sumažinti sukčiavimą (ypač „karuselinį sukčiavimą“) pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) srityje ir atskirų ES VN prašymus, parengė ir 2016 m. gruodžio 21 d. pateikė pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB dėl PVM bendros sistemos nuostatos dėl bendrojo atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo laikino taikymo tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms, kurių vertė viršija tam tikrą ribą (10 000 Eur), projektą.

Šiuo metu pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 199a, 199b ir 395 straipsnius, ES VN gali pasinaudoti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmu (kai tiekiant prekes ar paslaugas prievolė sumokėti PVM perkeliama pirkėjui, jeigu jis yra apmokestinamasis asmuo) atskirose srityse, siekdamas užkirsti kelią PVM sukčiavimui ar palengvinti mokesčio administravimą.

Minėtame EK pasiūlyme siūloma suteikti galimybę ES valstybėms narėms, kurios atitinka nustatytus kriterijus, laikinai (iki 2022 m. birželio 30 d.) taikyti bendrąjį atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą (toliau – BAAM), kuris būtų taikomas visų rūšių prekių ir paslaugų tiekimams (nepriklausomai nuo sektoriaus), jeigu vienoje PVM sąskaitoje faktūroje bendra pardavimų vertė viršys 10000 Eur. Tam kad ES VN galėtų prašyti leisti taikyti BAAM, ji turės atitikti šias sąlygas:

1. Jos PVM atotrūkis (procentinė dalis nuo bendros PVM įsipareigojimų sumos) mažiausiai 5 procentiniais punktais turėtų viršyti ES PVM atotrūkio medianą.
2. „Karuselinio sukčiavimo“ dalis šios ES valstybės narės PVM atotrūkyje turėtų sudaryti daugiau nei 25 procentus.
3. Ji yra nustačiusi, kad kitos kontrolės priemonės nėra pakankamos kovoti su „karuselinio sukčiavimu“ jos teritorijoje.

Kartu Europos Komisijos pasiūlyme numatyta, kad ES valstybė narė, kuri:

- a. turi bendrą sieną su ES valstybe nare, kuriai leista taikyti BAAM;
- b. nustato rimtą ir pagrįstą riziką dėl sukčiavimo persikėlimo į jos teritoriją, susijusio su tuo, kad kaimyninėje ES valstybėje narėje leista taikyti bendrąjį atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą;
- c. nustato, kad kitos kontrolės priemonės nėra pakankamos kovoti su sukčiavimu jos teritorijoje; taip pat gali prašyti leisti taikyti BAAM.

BAAM norinčios taikyti ES VN turės pateikti prašymą EK, kuri sprendimą leisti taikyti BAAM priims per 3 mėnesius nuo visos būtinos informacijos gavimo.

EK galės panaikinti visus leidimus, jeigu bus nustatytas daromas didelis neigiamas poveikis vidaus rinkai, tačiau ne anksčiau kaip praėjus šešiams mėnesiams nuo pirmojo įgyvendinimo sprendimo, kuriuo ES valstybei narei leidžiama taikyti BAAM, įsigaliojimo.

BAAM taikančios ir jo netaikančios ES VN turės teikti tarpines ir galutines ataskaitas dėl šio mechanizmo poveikio.

Šis pakeitimas įsigaliotų dvidešimtą dieną po pakeistos PVM direktyvos paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

2017 m. pirmąjį pusmetį pirmininkaujanti Malta prieš 2017 m. kovo mėn. ECOFIN Tarybą, pateikė šiuos Pasiūlymo pakeitimus:

- Patikslino 1 sąlygą dėl BAAM taikymo numatant, kad ES VN 2014 m. PVM atotrūkis (procentinė dalis nuo bendros PVM įsipareigojimų sumos), kuris atitinka EK 2016 m. rugpjūčio 23 d. galutinėje

2016 m. ataskaitoje dėl PVM atotrūkio pateiktą metodiką ir skaičiavimus, mažiausiai 5 procentiniais punktais turėtų viršyti ES PVM atotrūkio medianą.

- Sprendimo priėmimo teisę leisti ES VN taikyti BAAM suteikė ne EK, bet EK pasiūlymo teikimu Tarybai. Tačiau pastebėjus neigiamą BAAM poveikį, atšaukti jo taikymą siūlytų EK, pateikdama Tarybai rekomendaciją. Tokiu atveju Taryba turėtų galimybę per 30 dienų vienbalsiai nuneigti EK rekomendaciją (tuomet būtų laikoma, kad BAAM taikymas lieka galioti) arba nutylėjimu sutikti su EK rekomendacija BAAM atšaukti. Šis sprendimo teisės dėl atšaukimo padalijimas tarp EK ir Tarybos leistų išvengti tokių atvejų, kai suinteresuotoji (taikanti BAAM) šalis turėtų galimybę stabdyti atšaukimo procesą (t.y., vienintelė balsuotų prieš atšaukimą).

- Siekiant imtis priemonių, kad vienoje ES VN pradėjus taikyti BAAM, PVM sukčiavimas nepereitų į kitas, ES VN, pasirinkusioms taikyti BAAM, nustatė reikalavimus teikti visoms kitoms ES VN elektroniniu būdu duomenis apie asmenis:

- kurie buvo patraukti baudžiamojon arba administracinėn atsakomybėn dėl PVM sukčiavimo;
- kurių buvimas PVM mokėtoju sustabdytas po BAAM įvedimo toje šalyje;
- kurie nepateikė PVM deklaracijų už du vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius po BAAM įvedimo toje šalyje.

2017 m. kovo mėn. ECOFIN Tarybos metu Tarybos teisės tarnyba (TTT) informavo pateiksianti nuomonę dėl BAAM priemonės atitikties proporcingumo principui ir reikalavimo išlaikyti mažiausią neigiamą poveikį vidaus rinkai. TTT nuomonė pasirodė 2017 m. gegužės 12 d., kurioje pažymėta, kad nei EK atliktame poveikio vertime, nei pačiame pasiūlyme dėl šios priemonės taikymo nėra pagrindimo, kad ši priemonė yra būtina, be to, pasiūlyme numatytas BAAM išplėtimas į kitas ES VN, kai pastebimas sukčiavimo persikėlimas, neatitinka proporcingumo principo bei reikalavimo išlaikyti mažiausią neigiamą poveikį vidaus rinkai.

Tuo metu pirmininkaujanti Malta, atsižvelgdama į TTT rašytinę nuomonę pateikė kompromisinį šio Pasiūlymo variantą, kurio esminiai pakeitimai:

- Aiškiai apibrėžta, kad ES VN gali pasirinkti (jeigu atitinka visus kriterijus) taikyti BAAM iki 2022 m. birželio 30 d.

- Sugriežtinti esami ir apibrėžti nauji kriterijai, kuriuos ES VN turi atitikti, kad galėtų pasirinkti taikyti BAAM:

- Anksčiau nustatytas kriterijus „Ji yra nustačiusi, kad kitos kontrolės priemonės nėra pakankamos kovoti su „karuseline sukčiavimu“ jos teritorijoje“ papildytas sąlyga, kad kartu ES valstybė narė turi konkrečiai įvardinti taikytas kontrolės priemones ir konkrečias priežastis, kodėl jos nebuvo efektyvios bei priežastis, kodėl PVM administracinis bendradarbiavimas buvo nepakankamas.

- Nauji papildomi kriterijai:

1. ES valstybė narė yra nustačiusi, kad šalyje įvedus BAAM, numatomos papildomos pajamos dėl mokestinių reikalavimų laikymosi ir iš mokesčių surinkimo, nusveria (viršija) numatomą bendrą papildomą naštą verslui ir mokesčių administratoriui bent 25 procentais.

2. ES valstybė narė yra nustačiusi, kad dėl BAAM įvedimo verslas ir mokesčių administratorius nepatirs didesnių išlaidų, nei tų, kurias patirtų taikant kitas kontrolės priemones.

- Atsisakyta pasiūlymo dalies, kurioje buvo numatyta galimybė BAAM išplėsti į kitas ES VN, kai pastebimas sukčiavimo persikėlimas iš kaimyninės ES VN, kurioje pasirinkta taikyti BAAM.

- Siūloma, kad pastebėjus neigiamą BAAM poveikį, atšaukti BAAM taikymą EK (pateikdama Tarybai pasiūlymą) galėtų siūlyti praėjus ne 6, o 12 mėnesių nuo leidimo taikyti BAAM ES VN įsigaliojimo dienos.

Čekijos (suinteresuotos Pasiūlymo priėmimu) siūlymu į 2018 m. birželio 28 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų 15 punktą įtrauktas raginimas Tarybai tęsti darbą siekiant užtikrinti efektyvų PVM surinkimą bei tuo pačiu ir spartų Komisijos pasiūlymų dėl trumpojo laikotarpio priemonių progresą.

2018 m. liepos 13 d. ECOFIN Tarybos posėdyje (kaip ir anksčiau vykusiuose 2017 m. birželio 16 d. ir 2018 m. gegužės 25 d. ECOFIN Tarybos posėdžiuose) dėl šio Pasiūlymo bendrojo požiūrio pasiekti nepavyko. Daugiausiai argumentų nepritarti turėjo Prancūzija.

ES Tarybai pirmininkaujanti Austrija 2018 m. rugsėjo 17 d. organizavo Mokesčių atašė posėdį, į kurio darbotvarkę be kitų klausimų buvo įtrauktas ir šis Pasiūlymas bei pateiktas atnaujintas šio Pasiūlymo kompromisinis variantas, kurio esminiai pakeitimai:

- Ankstesniame kompromisiniame variante nustatyta 10000 Eur bendra pardavimų vertė vienoje PVM sąskaitoje faktūroje, kurią viršijus visų rūšių prekių ir paslaugų tiekimams būtų leista taikyti BAAM, keičiama į 15000 Eur vertę.

- Siūloma minėtą 15000 Eur vertę taikyti ne bendrai pardavimų vertei vienoje PVM sąskaitoje faktūroje, o vienam atskiram sandoriui (*transaction*).

Minėtame posėdyje ES VN nuomonės dėl vertės, kurią viršijus visų rūšių prekių ir paslaugų tiekimams būtų leista taikyti BAAM, išsiskyrė.

Šiuo metu dvišaliu pagrindu su ES VN vyksta probleminių klausimų sprendimas, siekiant 2018 m. spalio 2 d. ECOFIN Tarybos posėdyje priėti bendrojo požiūrio.

Lietuvos pozicija. Mokesčių vengimas, sukčiavimas, įskaitant ir PVM srityje, yra labai aktuali problema visoje ES, taip pat Lietuvoje, todėl atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas tam tikrais atvejais gali būti efektyvi priemonė, kovojant su PVM sukčiavimu, ypač tose srityse, kuriose kitos tradicinės priemonės neduoda rezultato. Taigi siūlytina pritarti paskutiniam kompromisui.

PVM e-publikacijos (politinis sutarimas)

Klausimo esmė. Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – PVM direktyva) elektroniniu būdu teikiamos paslaugos, įskaitant elektroninius leidinius (toliau – e. leidiniai), turi būti apmokestinamos taikant standartinį PVM tarifą (minimalus dydis – 15 %). Kita vertus, ES VN gali bet kokio fizinio pavidalo leidinius apmokestinti lengvatiniu PVM tarifu (minimalus dydis – 5 %), o kai kurioms ES VN suteikta galimybė toliau taikyti PVM tarifus, kurie yra mažesni nei šiuo metu galiojantis minimalus 5 % dydžio tarifas (itin sumažinti tarifai), įskaitant tam tikrų spausdintų leidinių neapmokestinimą, suteikiant teisę atskaityti pirkimo PVM (nulinis PVM tarifas).

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu galiojančios PVM direktyvos nuostatos užkerta kelią ES VN taikyti e. leidiniams tokias pačias taisykles, kaip ir šiuo metu fizinio pavidalo leidiniams taikomos taisyklės, todėl daugumoje ES valstybių narių e. leidiniams taikomos PVM taisyklės yra kur kas mažiau palankios, taip pat į tai, kad nors spausdinti leidiniai ir e. leidiniai skiriasi savo pavidalu, vartotojams pateikiamas toks pat turinys, EK 2016 m. gruodžio 1 d. pateikė pasiūlymą (toliau – Pasiūlymas), kurio tikslas - sudaryti vienodas konkurencines sąlygas verslui, t. y. suteikti galimybę ES valstybėms narėms taikyti lengvatinius PVM tarifus e. leidiniams, taip pat visiems leidiniams taikyti itin sumažintus ir nulinius PVM tarifus.

Atsižvelgdama į 2017 m. kovo 21 d. ECOFIN Tarybos diskusijų rezultatus, tuo metu pirmininkaujanti Malta pateikė kompromisinį Pasiūlymo variantą, kuriuo, kaip ir pirminiame EK siūlyme, ES VN suteikiama galimybė pasirinkti leisti taikyti lengvatinius tarifus e. leidiniams, taip kaip jie šiuo metu taikomi fizinio pavidalo leidiniams, tačiau itin sumažintus ir (ar) nulinį PVM tarifus e. leidiniams šiuo kompromisiniu Pasiūlymu leidžiama taikyti tik toms ES VN, kurios šiuo metu turi teisę taikyti tokius tarifus fizinio pavidalo leidiniams.

Kartu atlikti pakeitimai Pasiūlymo preambulėje, kuriais (remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) praktika) siekiama papildomai paaiškinti ir pagrįsti siūlymą taikyti lengvatinius PVM tarifus e. leidiniams.

Taip pat pagal kitų ES VN siūlymus aiškumo tikslais Pasiūlymo tekste aiškiai įvardinta, kad suteikiama galimybė (bet ne prievolė) pasirinkti taikyti lengvatą vien tik fizinio pavidalo leidiniams (tačiau nebūtinai visiems), vien tik elektroninio pavidalo leidiniams arba abiem.

2017 m. balandžio 26 d. vykusiam Coreper II posėdyje minėtas kompromisinis variantas sulaukė daugelio ES VN palaikymo, tačiau Čekija paprašė Tarybos teisės tarnybos (TTT) nuomonės, ar tikrai

po šio Pasiūlymo įgyvendinimo ES VN turės pasirinkimą taikyti skirtingus tarifus e. leidiniams ir fizinio pavidalo leidiniams, ar mokesčių mokėtojams neatsiras pagrindo eiti į teismus, siekiant vienodų lengvatinių tarifų taikymo sąlygų elektroniniams ir fizinio pavidalo leidiniams. Kompromiso tekstas po minėto Coreper II keistas nebuvo.

2017 m. birželio 16 d. ECOFIN Tarybos posėdyje po Čekijos nepritarimo vienbalsio susitarimo dėl šio Pasiūlymo pasiekti nepavyko. Po minėto ECOFIN Tarybos posėdžio diskusijos techniniu lygiu Taryboje dėl šio Pasiūlymo buvo sustabdytos.

2018 m. gegužės 25 d. ir liepos 13 d. ECOFIN Tarybos posėdžiuose dėl šio pasiūlymo dar kartą nepavyko pasiekti bendrojo požiūrio.

ES Tarybai pirmininkaujanti Austrija 2018 m. rugsėjo 17 d. organizavo Mokesčių atašė posėdį, į kurio darbotvarkę be kitų klausimų buvo įtrauktas ir šis Pasiūlymas, tačiau esminių pokyčių ES VN pozicijose nebuvo.

2018 m. spalio 2 d. ECOFIN Taryboje šiuo klausimu bus siekiama politinio sutarimo.

Lietuvos pozicija. Siūloma pritarti kompromisiniam Pasiūlymui.

Pinigų plovimo prevencija ir prudencinė priežiūra (EK pristatymas)

Klausimo esmė. 2018 m. rugsėjo 12 d. EK paskelbė Komunikatą dėl ES prudencinės ir pinigų plovimo priežiūros sistemos stiprinimo ir teisinį pasiūlymą dėl Europos priežiūros institucijų (*angl. European Supervisory Authorities, toliau - ESA*) galių stiprinimo pinigų plovimo (*angl. Anti-money laundering, toliau - AML*) klausimais.

Tikslas – bendradarbiavimo tarp prudencinės priežiūros ir AML priežiūros institucijų sustiprinimas.

Siūloma:

- Visų 3 ESA's patirtį ir išteklius sutelkti Europos bankininkystės institucijai (*angl. European Banking Authority, toliau - EBA*);
- EBA funkcijas AML srityje aiškiai apibrėžti steigimo reglamente;
- Reguliariai atlikti AML klausimų peržiūras (tiek konkrečios priežiūros institucijos peržiūra, tiek konkretaus klausimo įgyvendinimo išsami analizė);
- Paversti EBA duomenų centru (informacijos iš AML ir prudencinę priežiūrą vykdančių institucijų rinkimas);
- Įpareigoti EBA reguliariai vertinti rizikas (vertinti kompetentingas institucijas, jų strategijas ir išteklius spręsti didžiausias kylančias grėsmes AML klausimais);
- Suteikti EBA teisę priimti sprendimus (prašyti nacionalinių institucijų tirti galimus pažeidimus, jei yra įtarimų dėl tokių pažeidimų; tam tikrais atvejais priimti sprendimus, tiesiogiai skirtus finansų rinkos dalyviams, reikalaujant laikytis teisės aktų reikalavimų);
- Koordinuoti bendradarbiavimą su trečiųjų valstybių institucijomis.

Kartu išplatintame komunikate EK skatina EBA aktyviau naudotis jau turimais įgaliojimais AML klausimais. Taip pat skatinama ECB (Europos centrinis bankas) pasirašyti supratingumo memorandumus su AML priežiūrą atliekančiomis institucijomis.

Prie ilgalaikių priemonių siūloma įvertinti galimybę AMLD (minimalaus harmonizavimo direktyva) paversti reglamentu (AMLR).

Lietuvos pozicija. Pritariame EK tikslui stiprinti bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija tarp prudencinės priežiūros ir AML priežiūros institucijų, tačiau dar vertiname pasirinktą sprendimo būdą ir procesą.

Europos semestras 2018 m. – išmoktos pamokos (nuomonių apsikeitimas)

Klausimo esmė. Iš esmės Europos semestro procesas buvo efektyvus. Tarp teigiamų elementų galima pažymėti dažnesnį apsikeitimą informacija tarp VN ir EK, aukštos kokybės EK dokumentus bei valstybių finansų padėties gerėjimą – tik vienai šaliai taikoma korekcinė Stabilumo ir augimo pakto dalis (2011 m. buvo 11 tokių šalių); apie pusę šalių viršijo savo Vidutinio laikotarpio tikslus (VLT)

2017 m. Tikėtina, kad dauguma jų išliks virš VLT ir vidutiniu laikotarpiu (pagal Komisijos pavasario prognozę). Nepaisant to, yra kur tobulėti - Rekomendacijos VN nėra pakankamai gerai įgyvendinamos, reikia stiprinti nacionalinę atsakomybę. VN, kurios dar nepasiekusios VLT, skatinamos to siekti pakankamu greičiu, ypač tos, kurios yra labai įsiskolinusios. Dėl to būtina šiuo vis dar ekonomikai geru laiku kaupti fiskalinius rezervus. Šiuo kausimu VN nuomonės išsiskiria – vienos palaiko finansų konsolidacijos idėją, o kitos mano, kad reikia naudoti fiskalinę erdvę, kad būtų palaikomas ekonomikos augimo potencialas. Pagrindinės proceso problemos 2018 m. buvo:

- Laiko trūkumas paskutinėje rekomendacijų aptarimo stadijoje, t.y., nepakankamai laiko daugiašalėms diskusijoms komitetuose.
- Kai kada neįgyvendintos rekomendacijos dingsta iš kitų metų rekomendacijų teksto be jokio paaiškinimo. Tokie pokyčiai turi būti paaiškinti preambulėje.

Be to, svarbu, kad Reformų įgyvendinimo priemonė (RDT) būtų įtraukta į Europos semestro procesą siekiant nepažeisti daugiašališkumo elemento.

Lietuvos pozicija. Pritariame Tarybos komitetų nuomonei dėl 2018 m. Europos semestro.

Pasiruošimas tarptautiniams susitikimams Balyje, Indonezijoje (priėmimas)

Klausimo esmė. Posėdžio metu bus siekiama patvirtinti pozicijų gaires, skirtoms G20 finansų ministrų ir centrinių bankų valdytojų susitikimui bei Austrijos finansų ministro Hartwig Löger pranešimo projektui Tarptautiniame pinigų ir finansų komitete (angl. *International Monetary and Finance Committee*, toliau – IMFC). Tarptautiniai renginiai vyks š. m. spalio 11-14 d. Balyje, Indonezijoje.

G20 finansų ministrų ir centrinių bankų valdytojų pozicijų gairės:

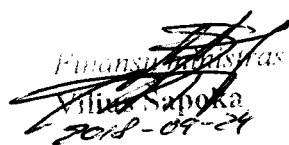
- ES siūlo koncentruotis į fiskalinių atsargų atstatymą ir pasaulinių disbalansų mažinimą, užtikrinant ilgalaikį ir integracinį augimą, dėmesį sutelkiant į viešųjų finansų struktūrą ir kokybę, ir struktūrines reformas.
- ES yra susirūpinusi dėl prekybos įtampų eskalacijos. G20 turėtų pakartotinai patvirtinti savo įsipareigojimą skatinti rinkų atvirumą ir kovoti su visų formų protekcionizmu. ES pastebi sustiprinto tarptautinio bendradarbiavimo poreikį ir skatina G20 paremti Pasaulio prekybos organizacijos (toliau – PPO) modernizavimą ir naujų Tarptautinės darbo grupės dėl eksporto kreditų gairių sudarymą.
- ES sveikina liepos mėn. G20 susitikimo metu priimtą politikos priemonių technologinės pažangos teikiamos naudos įsisavinimui ir iššūkių sprendimui meniu, kuriame pabrėžiama tarptautinio bendradarbiavimo, žinių ir gerųjų praktikų dalijimosi svarba.
- ES palankiai vertina Argentinos pirmininkavimo G20 prioritetą infrastruktūros finansavimui, darbas šioje srityje turėtų būti tęsiamas pagal G20 susitikimo Buenos Airėse metu patvirtintą septynių krypčių darbotvarkę, kuria siekiama užtikrinti, kad infrastruktūra taptų įdomia investicijų sritimi instituciniams investuotojams. Privataus finansavimo pritraukimas yra būtinas siekiant tvarios infrastruktūros plėtros.
- Mokesčių srityje ES pabrėžia pasaulinių sprendimų skaitmeninės ekonomikos apmokestinimui poreikį, tikisi, kad dėl šių sprendimų bus susitarta ne vėliau kaip 2020 m. Pabrėžiama, kad prioritetą teikiamas pasaulinio masto sprendimui, tačiau kai kurios šalys yra suinteresuotos ir laikinais sprendimais. Šiame kontekste EK parengė skaitmeninės ekonomikos apmokestinimo ES pasiūlymus.
- ES šalys skatina stiprinti mokesčių skaidrumą (i) tarptautiniame lygmenyje įvertinant tarpininkams taikomas privalomo informacijos atskleidimo taisykles, (ii) atnaujinant EBPO nebendradarbiaujančių jurisdikcijų sąrašą ir apsverstant apsaugines priemones, (iii) bei atidžiai stebint BEPS įgyvendinimą. G20 taip pat turėtų skatinti tarptautinių standartų dėl skaidrumo ir tikrųjų savininkų įgyvendinimą.
- Finansų reguliavimo srityje svarbiausi klausimai yra G20 sutartų finansinio sektoriaus reformų įgyvendinimas, savalaikis Basel III susitarimo įgyvendinimas, Finansinio stabilumo tarybos (angl. *Financial Stability Board*, FSB) veikla analizuojant finansinio sektoriaus reformų padarinius, pažanga klausimais dėl kibernetinio saugumo ir tarptautinio bendradarbiavimo sprendžiant su technologiniais pokyčiais susijusius iššūkius, įskaitant kriptovaliutas, veikla tvarių finansų srityje.
- ES patvirtina įsipareigojimą TVF kaip stipriai, kvota paremtai ir tinkamą kiekį išteklių turinčiai institucijai pasaulinės finansinės apsaugos sistemos centre, bei įsipareigojimą laiku pabaigti 15-tąją TVF kvotų peržiūrą, įskaitant naują TVF kvotų formulę, tačiau pažymi, kad dabartinė kvotų formulė

tinkamai atspindi pasaulio ekonomikos dinamiką. ES taip pat prašo kuo ankstesnių indikacijų apie galimą TVF išteklių didinimą, remia G20 veiklą mažas pajamas turinčių valstybių skaidrumo ir tvarumo srityje, tęsia bendradarbiavimą su į reformas orientuotomis Afrikos šalimis G20 Susitarimo su Afrika iniciatyvos kontekste

- Palankiai vertinamas Pripažintų ekspertų grupės (EPG) Pasaulio finansų valdymo klausimams darbas ir galutinė ataskaita, prašoma struktūruotų diskusijų dėl pateiktų pasiūlymų, diskusijos turėtų įtraukti aktualius veikėjus ir vykti tiek G20, tiek kituose aktualiuose formatuose.

IMFC pranešimas. IMFC pranešimo pirmoje dalyje yra pabrėžiama parama atvirai pasaulio ekonomikai, kovai su protekcionizmu ir ekonominiam bendradarbiavimui, bei aptariamos pasaulinės ir ES ekonomikos augimo tendencijos bei perspektyvos, poreikis užtikrinti ilgojo laikotarpio integracinį augimą, tarptautinės prekybos įtampas, euro zonos ekonominė situacija ir tendencijos, ketvirtoji Europos stabilumo mechanizmo programos Graikijai peržiūra ir šios programos užbaigimas. Taip pat šioje IMFC pranešimo dalyje aptariama ES VN vykdoma fiskalinė politika, struktūrinės reformos, ES investicijų skatinimo politika, Ekonominės ir pinigų sąjungos ateitis, bei ES parama Ukrainai ir išreiškiamas raginimas Ukrainai vykdyti TVF ir ES programų numatytas reformas. IMFC pranešimo antrojoje dalyje nagrinėjami aktualiausi TVF veiklos klausimai – 15-oji TVF kvotų peržiūra ir su ja susiję TVF vaidmens pasaulinėje finansų apsaugos sistemoje, išteklių dydžio ir sandaros, kvotų formulės klausimai, išreiškiama parama kvotų didinimui ir patvirtinamas įsipareigojimas 2 atstovais sumažinti išsivysčiusių Europos šalių atstovavimą TVF Vykdomojoje valdyboje. Šioje pranešimo dalyje taip pat aptariamos šiuo metu TVF vykdomos stebėsenos, skolos tvarumo vertinimo, fondo remiamų programų sąlygų ir sudarymo, bei kompensacijų ir išmokų peržiūros, sveikinama Balio Fintech darbotvarkė, aptariama su mažas pajamas gaunančių besivystančių šalių skolos problemomis susijusi TVF veikla ir TVF įsipareigojimas plėsti veiklą silpnose (angl. *fragile*) valstybėse.

Lietuvos pozicija. Be pastabų pritariame G20 finansų ministrų ir centrinių banko valdytojų pozicijų gairėms bei IMFC pranešimo projektui.

Finansų ministras
Vilija Sapoka
2018-09-24

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

SPRENDIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJŲ DĖL KLAUSIMŲ, SVARSTOMŲ
2018 M. SPALIO 2 D. EUROPOS SĄJUNGOS
EKONOMIKOS IR FINANSŲ REIKALŲ TARYBOS POSĖDYJE**

2018 m. rugsėjo d. Nr.
Vilnius

Pritarti Finansų ministerijos pateiktoms Lietuvos Respublikos pozicijoms dėl klausimų, svarstomų 2018 m. spalio 2 d. Europos Sąjungos Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos posėdyje.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministerija
Vilnius Sapoka
2018-09-24

Kalbos redaktorė

L. Šiurkienė